

Luottamuksellisen ilmoituksen tekeminen TSN:ssä

Johdanto

Tata Steel Netherlands (TSN) on sitoutunut harjoittamaan liiketoimintaa rehellisesti ja moraalisesti. Odotamme myös kaikkien työntekijöiden toimivan TSN:n arvojen ja Tata Steelin käytännesääntöjen mukaisesti. Kaikissa organisaatioissa on kuitenkin olemassa vaara, että asiat menevät joskus vikaan.

Tällä käytännöllä pyritään tekemään selväksi, että yksittäiset ihmiset voivat ilmoittaa epäilyistä tai todellisista väärinkäytöksistä ilman pelkoa kostotoimista, syrjinnästä tai haitoista. Käytännön tavoitteena on kannustaa yksittäisiä ihmisiä toimimaan oikein ja antaa heille mahdollisuus esittää huolenaiheensa TSN:n sisäisistä väärinkäytöksistä sen sijaan, että asia jätettäisiin huomiotta tai että asiasta ilmoitettaisiin organisaation ulkopuoliselle taholle.

Tällä käytännöllä pyritään:

- a. Kannustamaan työntekijöitä ja kolmansia osapuolia (kuten tavarantoimittajia ja urakoitsijoita) ilmoittamaan epäilyistä tai tosiasiallisista väärinkäytöksistä mahdollisimman pian tietoisina siitä, että heidän huoliinsa suhtaudutaan vakavasti, että ne tutkitaan asianmukaisesti ja että heidän luottamuksellisuutensa taataan;
- b. Selittämään, millä tavoin ilmoituksia voidaan tehdä;
- c. Vakuuttamaan työntekijöille ja kolmansille osapuolille, että he voivat tehdä ilmoituksen pelkäämättä kostotoimia, vaikka huolenaiheet osoittautuisivat aiheettomiksi; ja
- d. Varmistamaan, että ilmoitukset käsitellään ammattimaisesti ja että jokainen ilmoitus käsitellään.

Soveltamisala

(a) Keitä käytäntö koskee?

Tämä käytäntö koskee kaikkia työntekijöitä, johtajia, konsultteja, urakoitsijoita, harjoittelijoita, tilapäistyöntekijöitä ja vuokratyöntekijöitä. Tässä käytännössä termillä "työntekijät" tarkoitetaan kaikkia näitä ihmisryhmiä, jotka työskentelevät tai tarjoavat palveluja TSN:lle.

Toimittajia ja muita kolmansia osapuolia kehoitetaan myös tekemään ilmoitus TSN:n piirissä tapahtuneista väärinkäytöksistä TSN:lle. He voivat ottaa yhteyttä ylempään johtoon tai käyttää jäljempänä kuvattua luottamuksellista ilmoitusjärjestelmää.

(b) Missä käytäntöä sovelletaan?

Tämä käytäntö koskee kaikkia TSN:n piiriin kuuluvia yksiköitä niiden sijainnista riippumatta. Lisäksi tietyillä toimipaikoilla tai valtioilla voi olla paikallisia menettelytapoja ja/tai lainsäädäntö, jotka koskevat luottamuksellisten ilmoitusten käsittelyä. Paikallisen henkilöstöhallinnon tai sääntöjen noudattamista valvovan osaston yhteyshenkilöt voivat antaa asiasta lisätietoja.

Tämän käytännön lisäksi TSN on sitoutunut noudattamaan kaikkia asianomaisia lakeja, jotka koskevat väärinkäytösten ilmoittamista ja suojattujen asioiden julkistamista.

(c) Milloin on kyse epäilystä tai todellisesta väärinkäytöksestä ja milloin tätä käytäntöä sovelletaan?

Väärinkäytös on:

- a. rikkomus, joka on laissa rangaistavaksi määrätty teko tai laiminlyönti,
- b. teko tai laiminlyönti, josta voidaan tuomita sakkoihin, mikäli rikottu sääntö on tarkoitettu suojaamaan työntekijöiden tai heitä edustavien elinten elämää, jäsentä, terveyttä (mukaan lukien työterveys ja -turvallisuus, terveyden suojaaminen, vähimmäispalkkalain rikkomukset, työntekijävuokrausta koskeva asetus jne.).
- c. rikkomus, joka on teko tai sellaisten oikeudellisten normien noudattamatta jättäminen, jotka on laadittu eurooppalaisten säädösten toimeenpanemiseksi eri alueilla mukaan lukien seuraavat:
  - rahanpesua ja terrorismin rahoitusta torjuvat määräykset,
  - korruptiota torjuvat määräykset,
  - tuoteturvallisuusmääräykset
  - tie- ja rautatieliikenteen turvallisuusmääräykset,
  - meriliikenteen ja siviili-ilmailun turvallisuusmääräykset,
  - vaarallisten tavaroiden kuljetusta koskevat määräykset,
  - ympäristöturvallisuutta ja ydinturvallisuutta koskevat määräykset,
  - kuluttajansuojaa koskevat määräykset,
  - salaisuuksien ja yksityisyyden suojaamista koskevat määräykset,
  - tietosuojaa ja informaatioteknologian turvallisuutta koskevat määräykset,
  - kirjanpitoa koskevat määräykset yritysten taloudellisia sanktioita koskevilta osin,
  - julkishankintoja koskeva laki.
- d. teko tai laiminlyönti, joka vaarantaa yhteisen edun silloin, kun kyseessä on:
  - lakisääteisen määräyksen tai työnantajan sisäisten sääntöjen rikkominen tai rikkomisen uhka tai
  - epäasianmukaisesta teosta tai laiminlyönnistä kansanterveydelle, ihmisten turvallisuudelle, ympäristölle tai julkisen palvelun tai yrityksen moitteettomalle toiminnalle aiheutuva vaara.

Yhteiskunnallinen etu on joka tapauksessa vaakalaudalla, jos teko tai laiminlyönti vaikuttaa muihinkin kuin henkilökohtaisiin etuihin ja jos kyseessä on toistuva malli tai rakenteellinen ominaisuus tai jos teko tai laiminlyönti on vakava tai laaja.

Työntekijä voi tehdä ilmoituksen, vaikka väärinkäytöksestä olisi olemassa vain epäily. Tämä on tilanne, jos työntekijä epäilee, että organisaatiossa on tapahtunut väärinkäytöksiä ja jos epäily perustuu perusteltuihin syihin. Perustellun syyn pohjana voi olla tieto, jonka ilmoituksen tekijä on saanut työnantajaltaan, tai tieto, jonka ilmoituksen tekijä on saanut toisessa yrityksessä tai organisaatiossa tekemänsä työn kautta.

Ilmoitus ei voi periaatteessa koskea sellaisia elementtejä kuten faktat, tiedot tai asiakirjat (missä tahansa muodossa tai viestintävälineessä), joihin sovelletaan sellaisia laissa mainittuja tai laista seuraavia määräyksiä, jotka koskevat kansallista turvallisuutta, asianajosalaisuuden suojaamista, lääkärin salassapitovelvollisuutta, oikeuskäsittelyn salassapitoa ja rikosprosessia säätelevää lakia. Tästä periaatteesta voidaan poiketa ainoastaan siinä tapauksessa, että se tapahtuu (paikallisten) lakien ja määräysten mukaisesti.

Yleensä on kiellettyä ilmoittaa faktoja, tietoja tai asiakirjoja (niiden muodosta tai tietovälineestä riippumatta), joihin sovelletaan kansallisen turvallisuuden, oikeudellisen salassapitovelvollisuuden, lääketieteellisen ammatillisen salassapitovelvollisuuden, oikeudellisen käsittelyn luottamuksellisuuden ja rikosprosessin säännöksiä. Oikeudenkäyttöalueestasi riippuen voidaan soveltaa paikallisia poikkeuksia, kuten Saksassa, jossa edellä mainittujen tietojen ilmoittaminen on sallittua, mutta nämä ilmoitukset eivät kuulu väärinkäytösten paljastajien oikeussuojaan.

Tämä käytäntö koskee edellä mainittujen epäiltyjen tai todellisten väärinkäytösten lisäksi seuraavia epäiltyjä tai todellisia väärinkäytöksiä:

- TSN:n toimintaperiaatteiden, sääntöjen tai ohjeiden noudattamatta jättäminen (esim. yrityksen omaisuuden tai resurssien vahingoittaminen tai väärinkäyttö, tietotekniikkakäytäntöjen rikkominen);
- TSN:n tietotekniikkajärjestelmien ja -verkkojen ja muiden viestintävälineiden vaarantaminen (esim. puhelinjärjestelmä, verkkosivut, SharePoint jne.);
- Tata Steel -käytännösääntöjen noudattamatta jättäminen (esim. epäeettinen käyttäytyminen);
- muu menettely, joka voi vahingoittaa TSN:n mainetta;
- yhden tai useamman edellä mainitun seikan tarkoituksellinen salaaminen.

Tässä käytännössä tarkoitettuja prosesseja ei pidä käyttää keinona riitauttaa kaupallisia päätöksiä tai hankkia luottamuksellisia liiketoimintatietoja. Tällaisin aikomuksin ilmoitetut huolenaiheet eivät kuulu tämän käytännön ja luottamuksellisen ilmoitusjärjestelmän piiriin, minkä vuoksi niitä ei käsitellä.

Työntekijät voivat parhaiten tehdä henkilökohtaisia valituksia (jotka liittyvät esimerkiksi valintamenettelyihin, työn arviointiin, henkilökohtaisiin suoritusten arviointeihin) asianmukaisten henkilöstökanavien ja -menettelyjen kautta. Kun tällaisista ongelmista tehdään ilmoitus luottamuksellisen ilmoitusjärjestelmän kautta, ne välitetään tarvittaessa henkilöstöhallinnolle, jotta ne voidaan käsitellä henkilöstöhallinnon menettelyjen mukaisesti.

Huolenaiheista, jotka liittyvät välittömään uhkaan vakavasta ruumiinvammasta tai omaisuudelle tai henkilöille aiheutuvasta vahingosta, ei pidä ilmoittaa luottamuksellisen ilmoitusjärjestelmän kautta. Tällaisissa tilanteissa tulee ottaa yhteyttä paikallisiin pelastusviranomaisiin.

Vastuu tästä käytännöstä

TSN:n oikeudellisista ja säännösten noudattamista koskevista asioista vastaava johtaja vastaa viime kädessä tästä käytännöstä ja sen perusteella tehtyjen ilmoitusten myötä toteutettujen toimien tehokkuuden arvioinnista. Kaikki luottamuksellisen ilmoitusjärjestelmän kautta ilmoitetut asiat raportoidaan TSN:n hallitukselle neljännesvuosittain (kaikki henkilöiden nimet poistetaan luottamuksellisuussyistä).

Kaikki työntekijät ovat vastuussa tämän käytännön toimivuudesta, ja heitä kehoitetaan käyttämään sitä ilmoituksiin epäilyistä vaarasta tai väärinkäytöksestä.

Väärinkäytöksistä ilmoittaminen

Työntekijät voivat itse valita, miten he haluavat puuttua väärinkäytöksiin. He voivat joko ottaa yhteyttä esihenkilöönsä tai tehdä virallisen ilmoituksen sisäisillä ilmoituskanavilla tai ulkoiselle ilmoituksia vastaanottavalle toimistolle. Alla kuvatut vaihtoehdot on tarkoitettu ainoastaan osoittamaan, mitä vaihtoehtoja työntekijöillä on yleensä käytettävissä väärinkäytösten ilmoittamiseen, eikä niitä ole asetettu toistensa suhteen mihinkään järjestykseen.

Väärinkäytöksistä ilmoittavien suojaus paikallisten lakien nojalla koskee kuitenkin ainoastaan virallisia ilmoituksia siten kuin alla on kuvattu kohdissa "Sisäinen ilmoitus" ja "Ulkoinen ilmoitus".

Luottamuksellinen neuvonantaja

Työntekijöillä on tietyissä maissa mahdollisuus kuulla luottamuksellista neuvonantajaa epäiltäessä väärinkäytöstä. Luottamuksellinen neuvonantaja voi neuvoa kaikkia, jotka aikovat tehdä ilmoituksen mahdollisista menettelyistä, joita voidaan noudattaa sisäisesti tai ulkoisesti, sekä toteuttamiskelpoisista suojoitoimenpiteistä.

Esihenkilö

TSN:n työntekijät tekevät ilmoituksen väärinkäytöksistä esihenkilölleen tai muulle TSN:n johtajalle joko suullisesti tai kirjallisesti. Kolmannet osapuolet tekevät ilmoituksen väärinkäytöksistä asianomaiselle esihenkilölle tai muulle TSN-johtajalle joko suullisesti tai kirjallisesti. Johtaja pystyy ehkä ratkaisemaan ongelman nopeasti ja tehokkaasti.

Sisäinen ilmoitus

Jos työntekijä ei koe kykenevänsä keskustelemaan tai ei halua keskustella asiasta esihenkilönsä tai muun johtajan kanssa tai hänestä tuntuu, että asia ei ole tullut käsitellyksi esihenkilön kanssa käydyn keskustelun jälkeen, työntekijää kehoitetaan tekemään ilmoitus väärinkäytöksestä:

- (a) luottamuksellisen Integrity Line -ilmoitusjärjestelmän kautta; tai
- (b) TSN:n oikeudellisista ja säännösten noudattamista koskevista asioista vastaavalle johtajalle; tai
- (c) sille Tata Steel Nederland Services BV:n toimitusjohtajalle, joka toimii menettelyjen eettisyyttä ja omaisuudensuojaa valvovan Integrity & Asset Protection -johtajan tehtävässä.

Yhteystiedot ovat TSN-intranetissä ja toimittajien yhteystiedot osoitteessa <https://tsn.integrityline.com>. Ilmoitus voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti puhelimitse. Myös henkilökohtaista keskustelua voidaan pyytää.

Ulkoinen ilmoitus

Sisäinen raportti on suositeltavampi, koska sen avulla rikkomukset ja väärinkäytökset voidaan käsitellä välittömästi. Työntekijät voivat kuitenkin ilmoittaa väärinkäytöksistä myös ulkoisesti. Tämä ilmoitus voidaan tehdä ulkopuoliselle virastolle, jonka työntekijä katsoo sopivimmaksi. Ulkoisen ilmoituksen laatimismenettely on saatavilla toimivaltaisen viranomaisen verkkosivustolta (linkki joihinkin toimivaltaisiin viranomaisiin löytyy intranet-sivulta), ja tietoja saa myös edellä mainituista sisäisistä ilmoitustoimistoista. Ilmoituksen tekijä voi tarvittaessa pyytää ulkoiselta virastolta neuvoja ulkoisen ilmoituksen tekemiseen ja toimivaltaisen viranomaisen valitsemiseen.

Luottamuksellinen ilmoitusjärjestelmä

TSN käyttää luottamuksellista Integrity Line -ilmoitusjärjestelmää, jota ylläpitää ulkoinen riippumaton palvelu. Työntekijät tai kolmannet osapuolet voivat tehdä ilmoituksen väärinkäytöksestä milloin tahansa ilmaisen puhelinpalvelun tai internetin kautta. Erityinen TSN-käyttökoodi, joka tähän tarvitaan, julkistetaan TSN-intranetissä ja TSN:n toimipaikoissa saatavilla olevissa julisteissa ja esitteissä. On tärkeää, että työntekijät antavat riittävät tiedot, jotta ilmoitus voidaan tutkia perusteellisesti. Ilmoitusta tukevan näytön esittäminen on näin ollen erittäin tärkeää. Raportit voidaan tehdä työntekijän haluamalla kielellä.

Ilmoituksen käsittelevät TSN:n työntekijät eivät saa tietoonsa ilmoituksessa käytettyä puhelinnumeroa tai sähköpostiosoitetta; he saavat käyttöönsä ainoastaan ilmoituksen sisällön. TSN ottaa yhteyttä ilmoituksen tehneeseen työntekijään ainoastaan luottamuksellisen ilmoitusjärjestelmän palauteprosessin kautta (viitenumeron perusteella), ellei työntekijä anna

suostumusta jonkin toisen yhteydenpitotavan käyttöön.

Arvioinnit ja tutkimukset

Ilmoituksen alustavan arvioinnin jälkeen päätetään, tarvitaanko jatkotutkimuksia, ja jos näin on, kuka on oikea henkilö suorittamaan väärinkäytöstä koskeva tutkimus. Nämä tutkimukset suoritetaan noudattaen konsernin toimintaperiaatteita, toimintaohjeita ja menettelytapaohjeita sekä kyseisen maan oikeudellisia vaatimuksia. Ne suoritetaan asianmukaisella huolellisuudella ja luottamuksellisesti.

Raportit, olivatpa ne anonyymejä tai eivät, annetaan yksityishenkilöille vain tiedonsaantitarpeen perusteella, jotta voidaan määrittää asianmukainen toimintatapa ja suorittaa tarvittaessa asianmukainen tutkinta, sekä yritysraportointia varten. Joissakin tapauksissa nämä henkilöt voivat olla myös kolmansia osapuolia, kuten TSN:n ulkopuolisia tilintarkastajia tai ulkopuolisia oikeudellisia neuvonantajia, jolloin tapausta koskevat ilmoitusten luottamuksellisuuden ja niihin liittyvien tietojen säilyttämiseksi laaditut toimenpiteet.

Ilmoituksen tekeville työntekijöille tiedotetaan tutkinnan etenemisestä sen henkilön tai järjestelmän kautta, jonka avulla ilmoitus tehtiin. Ilmoituksen tekijä saa vahvistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta seitsemän päivän kuluessa. Tämän jälkeen kohtuullisen ajan kuluessa, joka on enintään kolme kuukautta vastaanottovahvistuksen jälkeen, ilmoituksen tekijä saa tiedon ilmoitukseen liittyvistä jatkotoimista mukaan lukien jo suunnitellut ja jo toteutetut toimenpiteet sekä niiden perusteet. Tutkimuksen luottamuksellisuuden vuoksi on mahdollista, että kaikkia tutkimuksen yksityiskohtia ei julkisteta. Esimerkiksi henkilöön liittyvistä kurinpidollisista tai rikosoikeudellisista toimista ei anneta tietoja, ellei laki tätä edellytä. Luottamuksellisia yritystietoja ja henkilötietoja ei myöskään anneta.

Kaikki ilmoitukset käsitellään oikeudenmukaisesti ja asianmukaisesti niin, että samalla suojellaan kaikkien syytettyjen henkilöiden ja ilmoituksen tehneen työntekijän oikeuksia. TSN hallinnoi vastaanotettuja ilmoituksia kaikkien sovellettavien tietosuojalakien mukaisesti.

Luottamuksellisuus ja anonymitteetti

Jos työntekijä tekee ilmoituksen luottamuksellisesti, hänen henkilöllisyytensä pyritään kaikin tavoin pitämään salassa, ellei laki edellytä henkilöllisyyden paljastamista. Joissakin tapauksissa ilmoitusta tutkivan henkilön voi olla tarpeen saada tietoonsa ilmoituksen tehneen työntekijän henkilöllisyys. Tällaisissa tapauksissa tehdään kaikki mahdollinen, jotta asiasta voidaan keskustella ensin asianomaisen työntekijän kanssa.

Työntekijät voivat tehdä ilmoituksen nimettömänä, mutta tämä vaikeuttaa raportin asianmukaista tutkimista ja tekee sen joissakin tapauksissa jopa mahdottomaksi. On mahdollista, että tutkija voi tutkimuksen perusteella päätellä, kuka tiedon lähde on. Tällaisissa tilanteissa näitä tietoja ei anneta, ja ilmoituksen tehneen työntekijän nimettömyys pyritään varmistamaan kaikin keinoin. Jos työntekijä on huolissaan mahdollisista vastatoimista siinä tapauksessa, että hänen henkilöllisyytensä paljastuu, tai jos hänen henkilöllisyytensä on pääteltävissä tutkimuksesta, työntekijä voi ottaa asian esille henkilöstöosaston kanssa.

Suojelutoimet

TSN myöntää, että päätös ilmoituksen tekemisestä voi olla vaikea. Työntekijät, jotka ilmoittavat väärinkäytöksistä tämän käytännön mukaisesti, voivat luottaa siihen että heitä tuetaan, vaikka heidän ilmoituksensa osoittautuisikin aiheettomaksi. Ehtona on, että kyseessä tulee olla työhön liittyvä ilmoitus ja että ilmoituksen tekijällä on perusteltu syy olettaa, että ilmoitetut tiedot olivat paikkansapitäviä.

Kurinpidollisiin tai muihin toimiin ryhdytään, jos järjestelmää käytetään väärin väärin, väärennettyjen tai pahansuopien valitusten tietoiseen tekemiseen.

TSN ei salli minkäänlaista väärinkäytöksistä ilmoittavien työntekijöiden sortamista, ja se ryhtyy asianmukaisiin toimenpiteisiin suojellakseen vilpittömässä mielessä ilmoituksen tekeviä henkilöitä kielteisiltä seurauksilta. Tämä koskee myös niitä, jotka avustavat ilmoituksen tekijää ja asiaan liittyviä kolmansia osapuolia, esimerkiksi ystäviä, perheenjäseniä ja yrityksiä. Työntekijöiden tai työntekijöitä avustavien henkilöiden, jotka uskovat joutuneensa sorrettuun asemaan, tulee ilmoittaa tästä henkilöstöosastolle. Kaikki, jotka uhkaavat kostotoimilla tai todella kostavat ilmoituksen tehneille työntekijöille, joutuvat kurinpidollisen tai muun menettelyn kohteeksi.